

Erikoisjärjestelyt tottelevaisuuskokeiden osalta

Voimassa 21.8.2020 alkaen toistaiseksi.

Kaikkein tärkeimmät huomioitavat sekä TOKO-kokeen kilpailijoille että toimitsijoille

- Turvaväli 1½ - 2 metriä on ehdottomasti pidettävä kaikkien kesken koko kokeen ajan. Tämä koskee sekä kilpailijoita että toimitsijoita.
- Sairaana ei saa tulla kokeeseen. Tämä koskee kaikkia. Mikäli on pienikin epäily terveydentilastaan, ei koepaikalle saa tulla.
- Kokeiden pitäminen ulkotilassa on huomattavasti parempi vaihtoehto kuin niiden pitäminen sisätilassa. Mikäli sisätilassa pidetyssä kokeessa on ilmennyt, että joku on ollut sairaana tai heti pian kokeen jälkeen on sairastunut, joutuvat kaikki paikalla olleet karanteeniin.
- Mikäli yskii, on aina muistettava oikeaoppinen tapa yskiä – omaan hihaan.

Kertakäyttöisten suojahanskojen käyttäminen

- Kokeessa tulee mm. liikkeenohjaajan käyttää kertakäyttöisiä suojakäsineitä.
- Kertakäyttöisten suojahanskojen tulee olla tarkoituksenmukaiset ja riittävän tiiviit (tarkoituksenmukaiset suojaamaan mikrobeilta). Mm. pitkät kynnet tai sormukset saattavat rikkoa suojakäsineet, joten niitä on vältettävä.
- Suojahanskojen tiheä vaihtaminen saattaa tuntua tarpeettomalta, mutta näin ei ole. Suojahanskat eivät ole kalliita.
- Hanskat puetaan siten, että kädet desinfioidaan ensin hyvin ja annetaan kunnolla kuivua. Tämän jälkeen suojahanskat vedetään niiden yläreunasta (hanskan suusta) käteen. Suojahanskat poistetaan kädestä niin, että otetaan kiinni yläreunasta ja vedetään hanskat nurinperin pois ja laitetaan roskapussiin. Kädet desinfioidaan myös heti kun hanskat on poistettu.
- On ehdottomasti muistettava, ettei pidä viedä käsiä esim. kasvoille tai hiuksiin hanskat kädessä tai ilman hanskoja.

Osallistujamäärät ja osallistujat

- Toko-kokeen yleisömäärää ei rajoiteta. Yleisön tulee noudattaa turvaväliohjeita sekä muita yleisiä ohjeita (esim. sairaana ei saa tulla koepaikalle).
- Toko-kokeen koiramäärää ei enää rajoiteta, mutta koiramäärien tulee noudattaa TOKOn sääntöjä ja koeohjeita. Lisäksi **kokeen järjestäjän tulee tuomarin kanssa sopia arvosteltavista koiramääristä.**
- Väljennetään luokkien alkamis- ja päättymisaikoja siten, että tapahtuman aikana ei tule ruuhkaa esim. toimitsijoiden työpisteissä. Pidetään selvästi yksi luokka kerrallaan siten, että edellisen luokan osallistujat poistuvat tai ainakin siirtyvät kauemmaksi kehästä ja pitävät kaikkiin turvavälin.

- Tuomareiden, toimitsijoiden ja osallistujien on luettava myös Kennelliiton ja AVI:n ohjeet. Näitä määräyksiä on noudatettava.
- Jokainen kokeeseen osallistuva henkilö osallistuu tapahtumaan omalla vastuullaan. Kennelliitto, tapahtuman järjestäjä, kokeen toimitsijat tai ylituomari eivät ole vastuussa osallistujan mahdollisesta korona-altistumisesta tai koronaan sairastumisesta, eivätkä näistä aiheutuvista vahingoista.
- Riskiryhmään kuuluvaa henkilöä ei suositella toimimaan tuomarina, toimitsijana tai koiranohjaajana.
- Sairaana ei saa tulla koepaikalle. Ylituomari poistaa kaikki nuhaiset/kuumeiset/tms. koepaikalta. Tämä riippumatta esim. nuhan syystä. Tuomari ei ole lääkäri, eikä siten voi turvallisesti arvioida johtuuko nuha allergiasta tai jostain muusta.

Ehtoja kokeen järjestämiselle

- Tapahtuma tulee voida järjestää kokonaisuudessaan turvaetäisyyksiä noudattamalla ja riittävän väljissä tiloissa.
- Tuomarin ja toimitsijoiden tulee pitää turvaetäisyys kaikkiin henkilöihin. Kokeessa ei kästellä ketään.
- Tapahtumapaikalla tulee olla käsienvuorokäsihuuainmahdollisuus ja käsien desinfiointimahdollisuus sekä toimitsijoille että kilpailijoille.
- Jos tilaisuudessa on ruokatarjoilu, niin järjestäjä tarjoilee ruoan, ei buffeeta. Buffettia/ruokatarjoilua ei ole yleisölle.
- Kokeessa ei käytetä numeroliivejä tms., vaan korkeintaan numerolappuja, joita ei pidä palauttaa. Numerolapun tms. käyttäminen ei ole pakollista, mutta suotavaa TOKOn ryhmäliikkeissä.
- Narttukoiran juoksun tarkastuksen tekee ohjaaja pyyhkäisemällä paperilla koiran takapäätä ja näyttämällä paperin tuomarille.
- Koiran mikrosirun tarkistaa koiranohjaaja tapahtuman järjestäjän sirunlukijalla. Tuomari tarkistaa sirunumeron laitteesta. Järjestäjän tulee huolehtia siitä, että laite desinfioidaan jokaisen käyttäjän jälkeen.
- Mikäli annettuja ohjeita ei noudateta, ylituomarilla on oikeus keskeyttää koe tai koesuoritus sekä poistaa tilaisuudesta henkilö, joka ei noudata ohjeita.

Ohjaaja

Ohjaaja saa käyttää kokeen kaikissa vaiheissa hanskoja tai kertakäyttöhanskoja sekä hengityssuojainta.

Ohjaajan on hyvä käyttää myös omaa käsidesiä, vaikka järjestäjä on varannut sitä koepaikalle.

On erittäin suotavaa, että ohjaaja käyttää omia noutoesineitään. Omat noutoesineet on hyväksyttävä tuomarilla ja niiden tulee olla koeohjeiden mukaiset ja ehjät.

Mikäli ohjaaja ei käytä omia noutoesineitään, hänen tulee ilmoittaa tästä järjestäjälle viimeistään muutama päivä ennen koetta.

Ilmoittautuminen

- Koiran ohjaaja ilmoittaa koiran kokeeseen (ei avustajana oleva henkilö).
- Ilmoittautumispisteen pitää olla riittävän väljä ja ohjaajat ilmoittautuvat yksi kerrallaan.
- Ilmoittautumispisteessä säilytetään riittävä etäisyys toimitsijoihin.
- Toimitsijat pitävät ilmoittautumispisteessä kertakäyttöhanskoja.
- Ilmoittautumisessa ohjaaja avaa kilpailukirjan ja näyttää sen toimitsijalle. Hän laittaa kilpailukirja tämän jälkeen laatikkoon.
- Ensikertalaiset ostavat kisakirjan ja täyttävät sen itse.

Toimitsijat

- Turvaetäisyys (1½-2 m) tulee säilyttää koko ajan ja kaikissa tehtävissä.
- Riippuen tehtävästä, toimitsijan (esim. LO) tulee käyttää kertakäyttöisiä suojahanskoja.
- Kilpailukirjoja käsitellään kertakäyttöhanskat kädessä ja kädet tulee desinfioida ennen hanskojen pukemista ja poistamisen jälkeen ts. riittävän usein.
- Tulokset kirjoitetaan kaikki /luokka kerrallaan, eikä kirjoja liikutella eri ihmisten välillä ilman selkeää syytä.
- Toimitsijalla, joka kirjaa tuloksia, on suojahanskat kädessä työskentelyn aikana ja on desinfiointunut kätensä ennen suojahanskojen pukemista ja sen jälkeen.
- Mikäli toimitsijoita on koesuoritusten aikana pöydän äärellä kaksi, niin heidän tulee istua siten, että turvaetäisyys säilyy koko ajan.
- Lopussa tulosten selvittyä kilpailukirjat laitetaan pöydälle ja ne haetaan sieltä numerojärjestyksessä, välimatkoja noudattaen – koetoimitsija ohjaa tätä.
- Palkintojenjaossa tulee noudattaa turvavälejä (tuomarit, toimitsijat, kilpailijat). Palkintojenjaossa ei siis luovuteta kilpailukirjoja tai palkintoja ohjaajille käteen.
- Toimitsijapöydät ja mm. noutoesineiden pöydät tulee desinfioida usein.
- Ohjaajat saavat jokaisen luokan jälkeen kilpailukirjansa ja voivat poistua paikalta.

Liikkeenohjaaja LO

- LO pitää kertakäyttöhanskoja, kun käsittelee välineitä ja noudattaa hyvää käsihygieniaa. Hän vaihtaa kertakäyttöhanskansa jokaisen kilpailijan tullessa kehään. Joka kerta ennen kertakäyttöhanskojen pukemista, hän desinfioi kätensä, antaa niiden hetken kuivua ja sitten pukee hanskat. Hän desinfioi kätensä myös heti kun on poistanut kertakäyttöhanskansa.
- LO pitää koko ajan riittävän etäisyyden tuomariin ja kilpailijaan sekä muihin toimihenkilöihin.
- Kehä suunnitellaan siten ja suorituspaikat merkitään siten, ettei LO:n tarvitse mennä lähelle ohjaajaa. Tunnistusnoudossa LO ojentaa ohjaajalle noutoesineen pidettäväksi ja ohjaaja ojentaa ottamaan esineen niin, että turvaetäisyys säilyy.

Koiran juoksutarkastus ja luoksepäästävyys

- Kilpailijat pitävät koko ajan etäisyyttä (1½ - 2 m) tuomariin ja toisiinsa.

- Omistaja tekee koiran juoksutarkastuksen. Valkoinen paperinpala otetaan pöydältä, pyyhkäistään koiran takapuoli, näytetään etäältä tuomarille ja laitetaan itse roskiin.
- Luoksepäästävyudessa tuomari säilyttää riittävän (1½ - 2 m) etäisyyden ohjaajaan. Tarkastus tehdään turvaetäisyyden päässä (ohjaajasta/tuomarista) esim. siten, että koira kulkee tuomarin läheltä löysällä hihnalla muutaman kerran tai tuomarin ympäri, tuomari voi ottaa kontaktin koiraan, kutsua koiran luokseen tai koira tulee itsenäisesti tuomarin luokse. Tuomari voi koskettaa koiraan, mutta turha käsittelyä on vältettävä. Lisäksi koiran luoksepäästävyyttä arvioidaan koko kokeen ajan.

Näkösuojat

- Näkösuojissa tulee olla riittävästi tilaa, jotta ohjaajat voivat olla etäällä toisistaan. Tarvittaessa ryhmäliikkeet, joissa ohjaaja menee näkösuojaan, tehdään vain kolmen koirakon ryhmissä. Tai vaihtoehtoisesti pystytetään useampi näkösuoja (samanlaiset). Ohjaajien paikat on hyvä merkitä näkösuojassa, jotta turvaetäisyys säilyy.

Noutoliikkeet ja -esineet

- Kaikissa luokissa on erittäin suotavaa, että ohjaajat käyttävät omia noutoesineitään, lukuun ottamatta tunnistusnoutoesineitä. Myös VOI-luokan metalliesine saa olla oma. Kaikissa luokissa tuomari tarkastaa, että noutoesineet ovat koeohjeiden mukaiset ja ehjät.
- Mikäli ei käytä omia noutoesineitään, on ohjaaja ilmoitettava tästä järjestäjälle viimeistään, kun on saanut aikataulukirjeen. Kaikissa luokissa ohjaaja laittaa itse noutoesineensä pöydälle. Liikkeet /pöydät sijoitetaan siten, että noutoesineiden käsittely on vaivatonta. Pöydät puhdistetaan desinfiointiaineella jokaisen koesuorituksen välillä. Jokaisen kilpailijan aloittaessa koesuoritustaan LO ottaa käyttöön uudet kertakäyttöhanskat. Tunnistusnoutoesineiden kohdalla järjestäjä on merkinnyt ohjaajan ”oman” esineen kevyesti molempiin päihin esim X:llä tai O:lla. Kaikkia tunnistusnoutoesineitä on käsiteltävä puhtain käsin ja suojahanskat kädessä.
- ALO- ja AVO-luokkien kilpailijat laittavat kehään tullessaan omat noutoesineensä pöydälle. LO toimii kuten ennenkin, mutta käsittelee noutoesineitä aina kertakäyttöhanskat kädessään. Liikkeen alussa LO ojentaa ohjaajalle noutoesineen ja liikkeen jälkeen kilpailija palauttaa esineen takaisin samaan paikkaan pöydälle. Kilpailija hakee esineen itse pöydältä koesuorituksensa päätyttyä.
- VOI- ja EV-luokissa on erittäin suotavaa, että ohjaaja käyttää omia noutoesineitään, myös VOI-luokan metalliesine saa olla oma. Valitsemastaan kokosarjasta, ohjaajalla on oltava mukanaan koko sarja. VOI-luokassa 2 ja EV-luokassa 3 noutoesinettä. EV-luokassa on sekä ohjatun noudon esineet, että kierto-nouto-hypyn esineet. Niiden tulee olla koeohjeiden mukaiset, ehjät, keskenään aivan identtiset ja tuomarin hyväksymät. Kierto-nouto-hypyssä on hyvä käyttää niitä kahta noutoesinettä, joita koira/ohjaaja ei käsitellyt ohjatussa noudossa. Ellei sitten ohjaajalla ole molempiin liikkeisiin eri esinesarja.

Tunnistusnoudossa käytetään järjestäjän noutoesineitä.

Toiminta noutoliikkeissä:

- Ohjaaja laittaa noutoesineensä pöydälle ja LO käsittelee niitä kertakäyttöhanskat kädessä ja noudattaa hyvää käsihygieniaa. Suorituksen päätteeksi ohjaaja ottaa noutoesineensä pöydältä ja vie mennessään pois.
- LO ojentaa ohjaajalle noutoesineen ALO:ssa ja AVO:ssa sekä tunnistusnoudossa. LO ojentaa käsivartensa ja luovuttaa ohjaajalle esineen ja ohjaaja ojentaa käsivartensa ottamaan esineen niin, että turvaetäisyys säilyy. Noutoliikkeen jälkeen kilpailija palauttaa tunnistusnoutoesineen roskakoriin tai vie sen mennessään ja muut koiran tuomat noutoesineet hän palauttaa pöydälle ja LO kerää toisen /kaksi muuta noutoesinettä pois ja laittaa pöydälle. Ohjaaja vie omansa pois koesuorituksensa päätteeksi. Tunnistusnoutoesineet laitetaan ”karanteeniin” eikä niitä käytetä ainakaan 2 viikkoon kokeen jälkeen.
- Tunnistusnouto:
Järjestäjä varaa jokaiselle kilpailijalle oman tunnistusnoudon esinesarjan, eikä esineitä käytetä uudestaan ko. kokeessa.
Kilpailijalle on laitettu valmiiksi ”oma” esine astiaan pöydälle liikkeen aloituspisteen lähelle (tai otetaan pitkällä pihdeillä pöydältä). Esine on merkitty molempiin päihin X tai O. Esineitä käsitellään (merkittäessä) aina puhtain käsin ja suojakäsineet kädessä.

Palveluskoiraliiton sivuilta löytyy ohjeita kohdasta [Virkku.net/tiedotteet](https://www.virkku.net/tiedotteet).

<https://www.virkku.net/index.cfm?template=dynamic.cfm&sivuld=4>

[https://www.virkku.net/files/New%20folder%20\(2\)/TOKO_tarkennettu%20ohje_FINAL.pdf](https://www.virkku.net/files/New%20folder%20(2)/TOKO_tarkennettu%20ohje_FINAL.pdf)